

«Δημιουργία ενός δικτύου επικοινωνίας και επιμόρφωσης με τη χρήση ιστολογίου (blog) και η αξιολόγησή του από τους χρήστες εκπαιδευτικούς»

Χρήστος Γκοτζαρίδης¹, Παναγιώτης Αντωνίου², Νίκος Βερναδάκης²

¹Σχολικός Σύμβουλος Φυσικών

gotzar@sch.gr

²Δημοκρήτσιο Πανεπιστήμιο Θράκης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η συγκεκριμένη εργασία διερευνά την άποψη εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υπηρετούν στη Θράκη στο θέμα της χρήσης ιστολογίων (blog) για την επικοινωνία με το σχολικό σύμβουλο, αλλά και για την ενημέρωσή τους σε υπηρεσιακά και επιμορφωτικά θέματα. Οι δραστηριότητες αυτές αποτελούν ουσιαστικά μία «μη κεντρικά θεσμοθετημένη» εξ αποστάσεως επικοινωνία και μορφή επιμόρφωσης. Οργανώνονται και πραγματοποιούνται σε περιφερειακό επίπεδο χωρίς τη συνδρομή κάποιου επισήμου δικτύου (πχ. Sch.gr), ή επιμορφωτικού οργανισμού της Ελλάδος.

Για τις δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν δε χρησιμοποιήθηκε καμία υπηρεσία ή λειτουργία του διαδικτύου που απαιτεί οικονομικό αντάλλαγμα. Πιο συγκεκριμένα δημιουργήθηκε blog (που φιλοξενήθηκε στον δικτυακό τόπο blogspot) για τις ανάγκες της επικοινωνίας και της ενημέρωσης, ενώ για την ανάρτηση του επιμορφωτικού υλικού χρησιμοποιήθηκε ο δικτυακός τόπος slideshare.net.

Σκοπός της εργασίας ήταν να καταγράψει τις απόψεις των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών και να εντοπίσει τις τάσεις που διαμορφώθηκαν μετά από μία τρίμηνη σταθερή διαδικασία επικοινωνίας, ενημέρωσης και επιμόρφωσης μέσω του blog. Παράγοντες που συνεκτιμήθηκαν ήταν η ηλικία των εκπ/κων, το φύλο, και η σχέση τους με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και το διαδίκτυο. Οι απόψεις των εκπ/κων καταγράφηκαν με ειδικά δομημένο ερωτηματολόγιο που περιλάμβανε τόσο ερωτήσεις σε κλίμακα Likert όσο και ανοικτού τύπου. Από την επεξεργασία των δεδομένων φαίνεται ότι η προσπάθεια έτυχε της θετικής αποδοχής, από τη πλειονότητα των ερωτηθέντων, αφού εκφράζουν θετικές απόψεις για την διαδικασία αυτής της μορφής επικοινωνίας.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: ιστολόγιο, ενημέρωση και επιμόρφωση εκπαιδευτικών, blog.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα εργασία περιγράφεται μία προσπάθεια η οποία προέκυψε από την ανάγκη για (έγκαιρη) επικοινωνία του σχολικού συμβούλου με τους εκπαιδευτικούς της περιοχής ευθύνης του.

Πιο συγκεκριμένα, τα προηγούμενα χρόνια πολλές φορές παρουσιάστηκε πρόβλημα με την μη έγκαιρη ενημέρωση, ενός μέρους τουλάχιστον, των εκπ/κων της περιοχής με αποτέλεσμα να εμφανίζονται προβλήματα, στην οργάνωση συναντήσεων, τη προώθηση επιμορφωτικού υλικού και τη διδακτική διαδικασία γενικότερα.. Η προσπάθεια για την αντιμετώπιση του προβλήματος της έγκαιρης επίδοσης της αλληλογραφίας και του εκπαιδευτικού υλικού με παραδοσιακές μεθόδους δεν απέδωσε σημαντικά αποτελέσματα, και έτσι αναζητήθηκαν νέοι τρόποι περισσότερο άμεσης επικοινωνίας με τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στα σχολεία της Θράκης. Οι εξελίξεις στο χώρο των Τεχνολογιών Επικοινωνίας και Πληροφορίας (ΤΠΕ) αποτέλεσαν το κίνητρο για την υιοθέτηση μιας μορφής επικοινωνίας, που προσφέρει ταχύτητα, αλληλεπίδραση, ευκολία πρόσβασης και διαχείρισης της πληροφορίας (Warlick, 2005). Κύριος στόχος της προσπάθειας ήταν, όπως ήδη αναφέρθηκε, να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα επικοινωνίας. Στη πορεία όμως εξίσου σημαντική παράμετρος αναδείχθηκε και η «ζύμωση» ιδεών που προέκυψε μέσα από αυτού του τύπου την επικοινωνία..

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕΣΩ ΙΣΤΟΛΟΓΙΟΥ (BLOG)

Το ιστολόγιο (<http://en.wikipedia.org/wiki/Blog>) είναι ένα ψηφιακό εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στη παιδαγωγική διαδικασία λόγω της διαδραστικότητας που ενθαρρύνεται από το λογισμικό, αλλά και της δυνατότητας που προσφέρει για ομαδική εργασία. Πολλοί ερευνητές στο χώρο της διαδικτυακής κοινωνικής δικτύωσης συμπιπτουν στη θεώρηση του ιστολογίου ως ένα περιβάλλον βασισμένο στη κοινοποίηση γνώσης και την αναζήτηση απόψεων. Για παράδειγμα η Efimova (2004) βλέπει τα blog ως χώρο συνάντησης του μπλόγκερ-δημιουργού, των αναγνωστών-σχολιαστών των κειμένων του και των ιδεών όλων, και, επομένως, κατάλληλο χώρο και μέσο για τη διαχείριση και διάχυση της γνώσης. Ο δε Sessums (2006) χαρακτηρίζει τα ιστολόγια ως χώρο συλλογής (πληροφοριακού) υλικού, επικοινωνίας, συνεργασίας και δημιουργίας. Σχετικά με την ανάπτυξη ιστολογίων στο χώρο της εκπαίδευσης θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα τελευταία χρόνια εφαρμογές των ιστολογίων αναπτύσσονται δυναμικά ακόμη και στο χώρο της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπ/κων (Makri, Kynigos 2007). Ενώ ο Δαπόντες σε άρθρο του επιχειρεί να καταγράψει μερικές ενδιαφέρουσες προσπάθειες δημιουργίας blog από εκπαιδευτικούς «που έχουν κάτι να πουν» (Δαπόντες 2008).

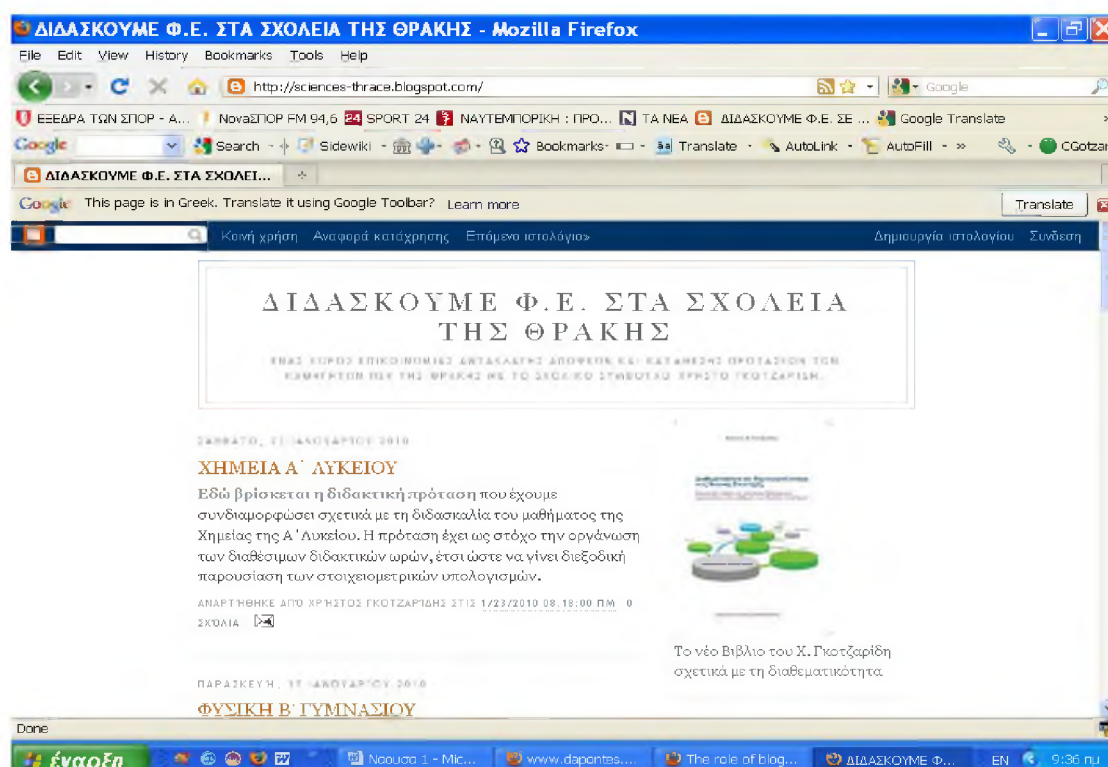
Με γνώμονα τις παραπάνω απόψεις δημιουργήθηκε, πριν την έναρξη της σχολικής χρονιάς (2009-10) από το σχολικό σύμβουλο ένα blog με τίτλο «Διδάσκουμε Φυσικές επιστήμες στα σχολεία της Θράκης» και περιγράφεται

ως: «Ένας χώρος επικοινωνίας ανταλλαγής απόψεων και κατάθεσης προτάσεων των καθηγητών ΠΕ4 της Θράκης με το Σχολικό σύμβουλο» (<http://sciences-thrace.blogspot.com>). Σύμφωνα με τη ταξινόμηση που προτείνεται για τα ιστολόγια (White 2006) πρόκειται για ένα ιστολόγιο «προσωποκεντρικό» αφού ρυθμιστικός παράγοντας είναι ο δημιουργός του. Όμως θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και ως «θεματοκεντρικό» αφού κύριος στόχος του είναι η στήριξη ενός συγκεκριμένου έργου δηλαδή της διδασκαλίας των Φυσικών επιστημών στα σχολεία της Θράκης. Είναι προφανές ότι το περιεχόμενό του αντανακλά το σύστημα αξιών, τις απόψεις, τις προσεγγίσεις του δημιουργού του σχετικά με το θέμα της διδασκαλίας των Φ.Ε. στο ελληνικό σχολείο (Βιβίτσου κ.α. 2007). Η θέση αυτή του δημιουργού παρουσιάζεται μέσα από τις στήλες, τα άρθρα και τις παραπομπές που προτείνονται στο ιστολόγιο. Όμως το κύριο σώμα των αναρτήσεων ακολουθεί ένα περισσότερο αυστηρό και υπηρεσιακό λόγο και οι αναρτήσεις υλικού στοχεύουν στο να συμπληρώσουν τα διδακτικά εφόδια σε όλους τους εκπ/κους ανεξάρτητα από τη μέθοδο διδασκαλίας που υποστηρίζουν ή ακολουθούν. Οι διδακτικές προτάσεις που παρουσιάζονται και η κοινοποίηση στο σύνολο των εκπ/κων απόψεων που ακουστήκαν σε μικρές τοπικές συγκεντρώσεις, ή ακόμη και σε προσωπικές επαφές στα σχολεία, φαίνεται ότι αρχίζουν να αναπτύσσουν μία μορφή ανατροφοδότησης και διαλόγου σχετικά με θέματα καθημερινής διδακτικής πρακτικής. Το γεγονός αυτό κρίνεται ιδιαίτερα ουσιαστικό κέρδος από τη χρήση του ιστολογίου, διότι όλοι είναι σε θέση να γνωρίζουν την «μοναχική πορεία» του κάθε εκπ/κου στη καθημερινή προσπάθειά του.

Η δημιουργία του ιστολογίου κοινοποιήθηκε στους εκπαιδευτικούς με πολλούς τρόπους, όπως τοποθέτηση της δ/νσης του blog στα υπηρεσιακά έγγραφα και στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) του συμβούλου με παραλήπτες τους εκπαιδευτικούς, παρουσίαση της σελίδας και πρόσκληση για επίσκεψη και εγγραφή σε κάθε συνάντηση εκπ/κων με το σύμβουλο κτλ. Καθώς όλο και μεγαλύτερο μέρος των εκπ/κων της περιφέρειας (και όχι μόνο) άρχισε να παρακολουθεί συστηματικά τις ανακοινώσεις και τις αναρτήσεις, έπαψε η αποστολή σε κάθε σχολείο του ενημερωτικού ή του επιμορφωτικού υλικού, όπως γινόταν μέχρι σήμερα με την παραδοσιακή διαδικασία της έντυπης αλληλογραφίας. Στη θέση του προκρίθηκε η αποστολή σε κάθε σχολείο ενός email με την επισήμανση ότι στο blog έχει αναρτηθεί υλικό και αναφέρεται επίσης και το θέμα της ανάρτησης. Οι εκπαιδευτικοί δεν έχουν παρά να επισκεφτούν το blog και να ανακτήσουν ή να σχολιάσουν το υλικό.

Το επιμορφωτικό υλικό επιλέχθηκε να αναρτάται στο χώρο slideshare. (<http://www.slideshare.net>) Η επιλογή έγινε για λόγους ευκολίας πρόσβασης, αξιοπιστίας της ανάρτησης, εύκολης ανάκτησης των δεδομένων από τους ενδιαφερόμενους και μερικές επιπλέον δυνατότητες που σχετίζονται με τη μορφή αρχείων που επιτρέπεται να αναρτηθούν. Ο διαθέσιμος χώρος είναι 100MB και μπορεί να αναρτηθούν παρουσιάσεις και κείμενα σε μορφές: PowerPoint - ppt, pps, pot, pptx, potx, ppsx, penOffice - odp, pdf; Apple

Keynote - key, zip or pdf. Microsoft Office - doc, docx, rtf, xls, OpenOffice - odt, ods, pdf; iWork Pages. Μέχρι σήμερα έχουν αναρτηθεί παρουσιάσεις ppt, και κείμενα σε μορφή pdf που σχετίζονται με την οργάνωση διδακτέας ύλης στα μαθήματα της ειδικότητας, αλλά και θέματα γενικότερου παιδαγωγικού ενδιαφέροντος. Η επισκεψιμότητα του blog παρακολουθείται μέσω του [sitemeter.com](http://www.sitemeter.com). (<http://www.sitemeter.com>)

Εικόνα 1: Η εικόνα του ιστολογίου Blog

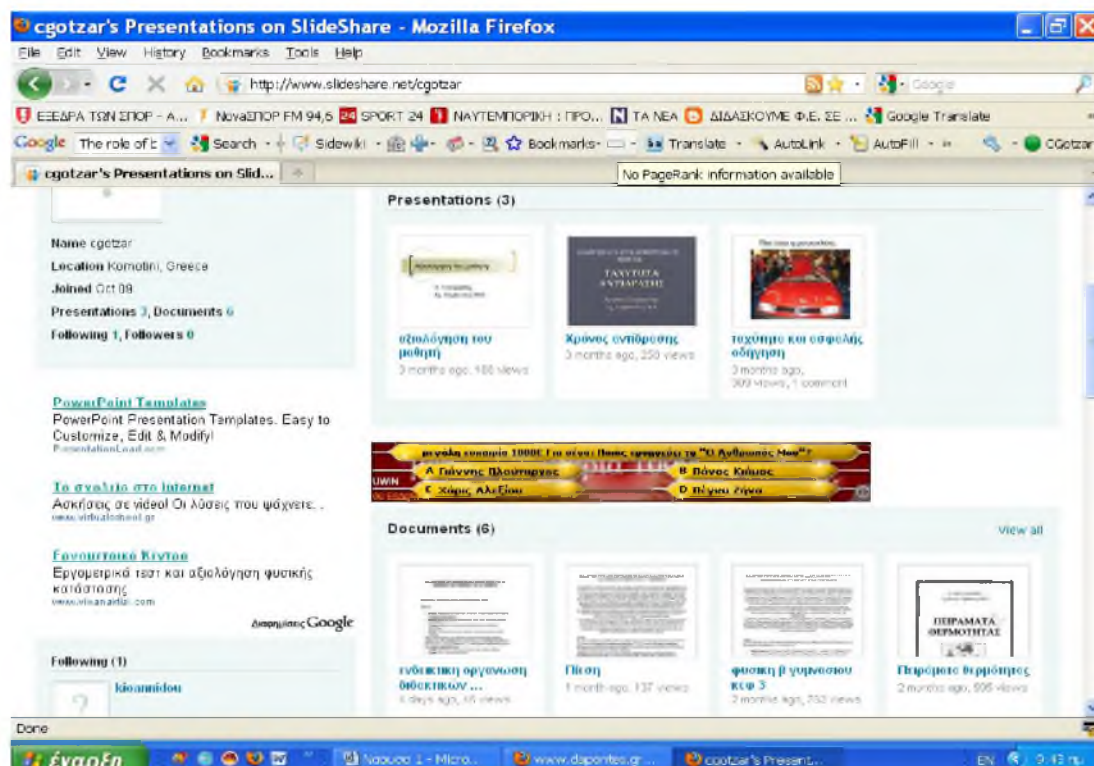
ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Μετά από τέσσερις μήνες συστηματικής και στοχευμένης προσπάθειας, έχουν γίνει 33 αναρτήσεις (μέχρι 25-1-10) αποκλειστικά με θέματα ενημέρωσης, καθοδήγησης και διδακτικών προτάσεων προς τους εκπ/κους. Επίσης προτείνονται με link μία σειρά από άρθρα και blog που παρουσιάζουν ιδιαίτερο εκπαιδευτικό και υπηρεσιακό ενδιαφέρον. Επίσης για τη διευκόλυνση των εκπ/κων προτείνονται και links για αναζήτηση υπηρεσιακών εγγράφων και διαταγών. Όλες οι προτάσεις είναι αποκλειστική επιλογή του δημιουργού του blog και φυσικά πέρα από την προσπάθεια για ενημέρωση των εκπαιδευτικών, στοχεύουν και στην ανάδειξη ενός προβληματισμού σε θέματα σχετικά με τη διδακτική των μαθημάτων των ΠΕ4 και τις διδακτικές πρακτικές που ακολουθούνται.

Ως γενικός απολογισμός της μέχρι σήμερα πορείας μπορεί να αναφερθούν τα εξής: Η επισκεψιμότητα του blog φαίνεται να είναι σε πολύ υψηλά επίπεδα, για blog με περιορισμένη προβολή και θεματογραφία που απευθύνεται σε πολύ μικρό αναγνωστικό κοινό. Όπως παρουσιάζεται

αναλυτικά στο sitemeter το ιστολόγιο δέχεται κατά μέσο όρο 115 επισκέψεις την εβδομάδα, ενώ δέχεται 215 επισκέψεις σε σελίδες κατά μέσο όρο. Συνολικά σε όλη τη διάρκεια της λειτουργία του blog δέχθηκε περί τις 3500 επισκέψεις από όλες τις περιοχές της Ελλάδας αλλά και από το εξωτερικό. Το επιμορφωτικό υλικό που βρίσκονται αναρτημένες στο χώρο του slideshare παρουσιάζουν μία διαφορετική και σχετικά αυτόνομη δυναμική σε σχέση με το blog. Δηλαδή δέχεται επισκέψεις ως παραπομπές από το blog, αλλά δέχεται και επισκέψεις ανεξάρτητα από το ιστολόγιο, μέσα από τις μηχανές αναζήτησης. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζεται ιδιαίτερη κινητικότητα στις αναρτήσεις με διδακτικές προτάσεις (780 μέχρι τις 25-1-10 η πιο δημοφιλής), αν και αναφέρονται σε ένα πολύ περιορισμένο κοινό, όπως για παράδειγμα σε αυτούς που διδάσκουν τη Φυσική στη Β' Γυμνασίου, ή τη Χημεία στην Α' Λυκείου. Αντίθετα, δεν παρουσιάζεται ιδιαίτερη προθυμία των εκπ/κων της περιφέρειας να εγγραφούν στο blog, παρά τα πλεονεκτήματα που θα τους φέρει η εγγραφή. Στην ερώτηση γιατί δεν το επιχειρούν η πιο συνηθισμένη απάντηση είναι ότι δε γνωρίζουν «τον τρόπο εγγραφής» ή «είναι μπελάς η εγγραφή». Μέχρι σήμερα (25-1-10) εμφανίζονται να είναι εγγεγραμμένοι μόνο 20 εκπ/κοι.

Μετά από περίπου τέσσερις μήνες χρήσης του blog ως εργαλείο για την επικοινωνία, αλλά και την επιμόρφωση, ζητήθηκε από τους εκπαιδευτικούς ΠΕ4 που υπηρετούν στη περιφέρεια της Θράκης, να εκφράσουν την άποψή τους για το θέμα. Η καταγραφή των απόψεων έγινε με τη βοήθεια ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε προκειμένου να καταγραφεί και να αξιολογηθεί, το πώς οι εκπ/κοι αντιμετωπίζουν την ενημέρωση και τις επιμορφωτικές προσπάθειες που προσφέρονται μέσα από ένα ιστολόγιο (blog). Η δημιουργία των ερωτήσεων βασίστηκε στην ερευνητική υπόθεση για την καταγραφή απόψεων έναντι του ιστολογίου, και στηρίχθηκε στο ερωτηματολόγιο των Madariaga, Rojas and Barrios (2003) που διαμορφώθηκε σύμφωνα με τις προτάσεις για την εκπαιδευτική έρευνα του Mager (1997).

Εικόνα 2: Μερικές από τις αναρτήσεις στο slideshare

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΕΙΓΜΑ

Το ερωτηματολόγιο στάλθηκε στα σχολεία για συμπλήρωση στις 9-12-2009 και ζητήθηκε από τους εκπαιδευτικούς να το επιστρέψουν συμπληρωμένο ως τις 20-12-2009. Το συνολικό δείγμα αποτελείται από εκατόν ογδόντα τέσσερις ($N = 181$) καθηγητές Φυσικών επιστημών που υπηρετούν σε σχολεία της Θράκης, ηλικίας από 26 έως 60 ετών ($M = 44,35$, $SD = 7,79$). Από αυτούς 87 υπηρετούσαν σε γυμνάσια, 55 σε λύκεια και 21 σε ΕΠΑΛ και εσπερινά. Ως προς το φύλο το δείγμα αποτέλεσαν 114 (63%) άνδρες και 67 (37%) γυναίκες. Ως προς την εμπειρία στη χρήση του διαδικτύου το δείγμα παρουσιάζει την εξής κατανομή: για τους άντρες το 92,1% έχει υπολογιστή και το 87,7% σύνδεση στο δίκτυο ενώ για τις γυναίκες τα ποσοστά είναι αντίστοιχα 94% και 91%.

Όπως φαίνεται (πίνακας 1) το ερωτηματολόγιο αποτελείται από 6 θέματα-μεταβλητές αντίληψης για τη χρήση του ιστολογίου με πέντε (5) διαστάσεις, δείχνοντας τα επίπεδα συμφωνίας ή διαφωνίας σε μια πενταβάθμια κλίμακα Likert, (1=διαφωνώ απόλυτα, 2=διαφωνώ, 3=ούτε διαφωνώ ούτε συμφωνώ, 4=συμφωνώ, 5=συμφωνώ απόλυτα). Σε κάθε τμήμα της ο ερωτώμενος έπρεπε να επιλέξει μόνο ένα βαθμό, που αντιπροσώπευε την ισχύ της άποψης του.

Για τον έλεγχο της αξιοπιστίας των οργάνων μέτρησης των στάσεων του δείγματος χρησιμοποιήθηκε ο συντελεστής alpha του Cronbach. Τα αποτελέσματα έδειξαν υψηλό συντελεστή αξιοπιστίας $\alpha = .84$.

Το τεστ Kolmogorov-Smirnov (K-S) έδειξε κανονική κατανομή των τιμών σε όλες τις πειραματικές ομάδες και σε όλες τις μετρήσεις.

Επίσης στο ερωτηματολόγιο υπάρχει και μία ερώτηση ανοιχτού τύπου που ζητά από τους ερωτώμενους να προτείνουν κάτι διαφορετικό από το blog για να βελτιωθεί η επικοινωνία με το σχολικό σύμβουλο. Η ερώτηση είχε ως εξής: *Αναφέρετε άλλους (δύο) τρόπους πέρα από το Blog που θεωρείτε ότι θα ενίσχυαν τη προσπάθεια επικοινωνίας με το σύμβουλο και επιμόρφωσης μέσω διαδικτύου.*

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Περιγραφικά στατιστικά των μεταβλητών της έρευνας

Προκειμένου να καταγραφεί η συχνότητα εμφάνισης των ποσοστών επί τις % σε κάθε επίπεδο των ανεξάρτητων μεταβλητών χρησιμοποιήθηκε η ανάλυση συχνοτήτων (frequencies analysis) και για να διαπιστωθούν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των διαστάσεων της κλίμακας κάθε ερώτησης εφαρμόστηκε το στατιστικό Chi – Square τεστ.

Από το σύνολο των εκπ/κων δήλωσαν ότι το ιστολόγιο τους βοήθησε στην ενημέρωσή τους ένα συνολικό ποσοστό 60% (B1 Πίνακας 1). Αντίθετα η θετική άποψη για την βοήθεια που τους παρείχε το ιστολόγιο στην επιμόρφωσή τους διαμορφώθηκε συνολικά στο 38% (B2 Πίνακας 1) πολύ χαμηλότερα από το μέσο όρο. Στις απαντήσεις αυτές φαίνεται να συμπίπτουν χωρίς ουσιαστική διαφοροποίηση οι εκπ/κοι που υπηρετούν σε Γυμνάσια με τους εκπ/κους που υπηρετούν σε Λύκεια και ΕΠΑΛ. Συγκεκριμένα οι υπηρετούντες σε Γυμνάσια εμφανίζουν ποσοστά 60,4% (B1 Πίνακας 1) και 37,9% (B2 Πίνακας 1) ενώ οι υπηρετούντες στα Λύκεια εμφανίζουν 54,6% (B1 Πίνακας 1) και 36,3% (B2 Πίνακας 1) και ΕΠΑΛ 57,1% (B1 Πίνακας 1). Όμως μεταξύ των εκπ/κων που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ το ποσοστό των θετικών απόψεων στη δεύτερη ερώτηση διαμορφώνεται σε σημαντικά υψηλότερο ποσοστό 42,9% (B2 Πίνακας 1).

Σημαντικό είναι το στοιχείο που προκύπτει από τα ποσοστά των απαντήσεων στην ερώτηση B3. Ένα σύνολο 73,3% δηλώνει πως το ιστολόγιο ως διαδικτυακό εργαλείο δεν τους αφήνει αδιάφορους και το ποσοστό αυτό δε παρουσιάζει ουσιαστική διαφοροποίηση μεταξύ εκπ/κων που υπηρετούν σε Γυμνάσια, Λύκεια, ή ΕΠΑΛ.

Για την ανάπτυξη του επιπέδου συνεργασίας με τον σύμβουλο οι απόψεις είναι αρκετά διεσπαρμένες. Το μεγαλύτερο ποσοστό εμφανίζεται να συμφωνεί πως υπήρξε αύξηση αλλά είναι αρκετά χαμηλό 37,3% (B4 Πίνακας 1) ενώ συνολικά θετική άποψη εκφράζει ποσοστό 44,1% και αρνητική 24,8%. Όμως μελετώντας τις απαντήσεις στο δείγμα των εκπ/κων που υπηρετούν στα Λύκεια φαίνεται ότι η αίσθηση της αύξησης της συνεργασίας με το σύμβουλο είναι σημαντικά υψηλότερη από το μέσο όρο 47,3% (B4 Πίνακας 1).

Στην ερώτηση B5 φαίνεται ένα συντριπτικό συνολικό ποσοστό 75,6% (B5 Πίνακας 1) να μην θεωρεί το ιστολόγιο παράγοντα δημιουργίας άγχους για την επαγγελματική τους δραστηριότητα, με το ποσοστό να μη παρουσιάζει διαφοροποίηση μεταξύ των εκπ/κων που υπηρετούν σε Γυμνάσια, Λύκεια, ή ΕΠΑΛ.

Τέλος ένα αντίστοιχα μεγάλο ποσοστό εκφράζει την διαφωνία του για την χρησιμότητα του ιστολογίου μόνο για τον οργανωτή του 76,9% (B6 Πίνακας 1) με το ποσοστό να μη παρουσιάζει διαφοροποίηση μεταξύ των εκπ/κων που υπηρετούν σε Γυμνάσια, Λύκεια, ή ΕΠΑΛ.

	ΣΑ	Σ	-	Δ	ΔΑ
B1.Η χρήση του blog, τη τρέχουσα χρονιά, με βοήθησε σε θέματα ενημέρωσης.	11,7%	46,3%	17,9%	19,8%	4,3%
B2.Η χρήση του blog, τη τρέχουσα χρονιά, με βοήθησε σε θέματα επιμόρφωσης.	5,5%	32,5%	28,8%	28,8%	4,3%
B3.Το blog είναι μια δυνατότητα που με αφήνει αδιάφορο/η.	3,1%	11,8%	11,8%	61,5%	11,8%
B4.Η επικοινωνία μέσω του blog αύξησε την αίσθηση συνεργασίας με το σύμβουλο.	6,8%	37,3%	31,1%	21,1%	3,7%
B5.Η ύπαρξη του blog μου δημιουργεί επιπλέον άγχος στη δουλειά μου.		10,6%	13,8%	58,1%	17,5%
B6.Το blog είναι μία εφαρμογή που βοηθάει μόνο τον οργανωτή του και όχι τον αναγνώστη.		7,5%	15,6%	53,1%	23,8%

Πίνακας 1: Το ερωτηματολόγιο και τα ποσοστά των απαντήσεων

Η διερεύνηση των απόψεων των συμμετεχόντων για κάθε ερώτηση, χωριστά για άνδρες και γυναίκες έγινε με χρήση της ανάλυσης διακύμανσης για ένα παράγοντα. Από την εφαρμογή της ανάλυσης διακύμανσης για ανεξάρτητα δείγματα ως προς έναν παράγοντα δεν διαπιστώθηκε στατιστικά σημαντική επίδραση του παράγοντα «φύλο» σε καμία από τις ερωτήσεις (μεταβλητές). Αναλυτικά για κάθε ερώτηση οι τιμές F και το επίπεδο σημαντικότητας (p) φαίνονται στον επόμενο πίνακα:

	F	Sig.
B1	1,927	,167
B2	,050	,824
B3	2,378	,125
B4	1,019	,314
B5	,604	,438
B6	3,169	,077

Πίνακας 2: Ανάλυσης διακύμανσης

Σχετικά με την ερώτηση ανοιχτού τύπου που αναζητά τις προτάσεις των ερωτηθέντων σχετικά με την ενίσχυση της επικοινωνίας με το σύμβουλο, θα μπορούσε να αναφερθούν τα εξής: Μία πρώτη παρατήρηση είναι ότι στην ερώτηση δεν έχουν απαντήσει περισσότεροι από το 50% των ερωτηθέντων. Μια πιθανή ερμηνεία γι αυτό το γεγονός θα ήταν το ότι δεν υπάρχει προηγούμενο ανάλογων μορφών επικοινωνίας ώστε να έχουν διαμορφώσει μία προσωπική άποψη. Η επαφή τους και η επικοινωνία τους με τους

σχολικούς συμβούλους μέχρι σήμερα περιοριζόταν μόνο στη φυσική παρουσία των συμβούλων στο σχολείο ή τις επιμορφωτικές συναντήσεις. Ενισχυτική αυτής της ερμηνείας μπορεί να θεωρηθεί η παρατήρηση ότι η πλειοψηφία των εκπ/κων που απάντησαν βρίσκεται στην ηλικιακή ομάδα των 35-45, με πολύ καλή γνώση και χειρισμούς στο διαδίκτυο και (αρκετοί από αυτούς) με μεταπτυχιακές σπουδές. Από τις απαντήσεις που δόθηκαν στο ερώτημα ξεχωρίζουν αυτές που προτείνουν να επεκταθεί η προσπάθεια με τη δημιουργία group επικοινωνίας για τη συζήτηση θεμάτων που προκύπτουν κατά τη διδακτική διαδικασία. Σε αρκετές απαντήσεις αναφέρεται ο όρος «τηλεδιάσκεψη» και η ανάλυση των απαντήσεων οδηγεί στην ερμηνεία ότι πολλοί από τους ερωτηθέντες θα ήθελαν μία επικοινωνία τύπου skype ή πιο συστηματική και τακτική επαφή μέσω Skype ή stickam. Η πλειοψηφία όμως όσων απάντησαν προτείνει την αποστολή e mail σε κάθε ένα εκπ/κο με το αναγκαίο γι αυτόν υλικό.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η μελέτη των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από τη στατιστική ανάλυση των απαντήσεων στο ερωτηματολόγιο δεν αφήνει αμφιβολία ως προς δύο συμπεράσματα. Πρώτο και σημαντικότερο είναι το γεγονός ότι μικρό ποσοστό των εκπ/κων μένουν αδιάφοροι στη χρήση του ιστολογίου ως εργαλείο ενημέρωσης και επιμόρφωσης. Το δεύτερο συμπέρασμα έχει να κάνει με το γεγονός ότι η χρήση του ιστολογίου δεν φαίνεται να δημιουργεί πρόβλημα (άγχος) στους εκπ/κους. Με βάση αυτές τις απαντήσεις θα μπορούσε να υποστηριχθεί η άποψη ότι οι εκπ/κοι «αισθάνονται έτοιμοι» για να εντάξουν στη σχολική καθημερινότητα το σχετικά νέο εργαλείο, το ιστολόγιο. Μάλιστα η ένταξη αυτή φαίνεται να γίνεται χωρίς να τους δημιουργεί κάποια ιδιαίτερη πίεση και άγχος. Το γεγονός ότι πάλι η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων πιστεύει ότι η δημιουργία και χρήση του blog δεν εξυπηρετεί μόνο τον δημιουργό του, αλλά προφανώς δημιουργεί οφέλη και στους αναγνώστες, έρχεται να ενισχύσει τον προηγούμενο ισχυρισμό. Τα ευρήματα αυτά είναι σε συμφωνία με ευρήματα και άλλων ερευνών που διαπιστώνουν ότι «αποτελεί μια επιπλέον ένδειξη του μεταβατικού σταδίου της διαδικτυακής κοινότητας Ελλήνων εκπαιδευτικών προς εναλλακτικές μορφές μάθησης μέσω διαδικτυακών περιβαλλόντων» (Βιβίτσου κ.α. 2007).

Θα πρέπει όμως να συζητηθούν οι απαντήσεις που αφορούν τα «οφέλη» που αποκόμισαν οι χρήστες εκπ/κοι από το ιστολόγιο. Στην ερώτηση που αφορά τη βελτίωση της ενημέρωσής τους η απάντηση είναι σε πολύ μεγάλο ποσοστό θετική. Αυτό ίσως είναι αναμενόμενο αν αναλογιστούμε ότι μία από τις αιτίες που οδήγησαν στη δημιουργία του blog ήταν η αδυναμία έγκαιρης ενημέρωσης. Αντίθετα μικρό ποσοστό από τους ερωτηθέντες θεωρεί ότι η χρήση του blog βελτίωσε το επίπεδο επιμόρφωσής τους. Πώς θα μπορούσε να ερμηνευτεί αυτό το εύρημα; Μήπως η απάντηση στη μία ερώτηση είναι σε δυσαρμονία με την απάντηση στη δεύτερη; Για να απαντήσουμε θα πρέπει να περιγράψουμε τη μέχρι σήμερα εμπειρία των ερωτηθέντων σε θέματα

επιμόρφωσης. Σχεδόν όλες οι επιμορφωτικές συναντήσεις που παρακολούθησαν μέχρι σήμερα πραγματοποιήθηκαν με «δια ζώσης» συναντήσεις είτε ομαδικά είτε με ατομική συνεργασία στο σχολείο που υπηρετούν. Φαίνεται ότι δεν αισθάνονται ότι τους ικανοποιεί η περιορισμένη διάδραση με τον δημιουργό και διαχειριστή του blog σε ένα χώρο ασύγχρονων συζητήσεων, ή ακόμη χειρότερα η ιδιότητα του «επισκέπτη αναγνώστη» που είναι και η πιο συνηθισμένη μορφή χρήσης. (Βιβίτσου κ.α. 2007).

Στην ερώτηση σχετική με τη βοήθεια σε θέματα επιμόρφωσης μέσω του blog οι υπηρετούντες σε ΕΠΑΛ σημειώνουν ένα σχετικά υψηλότερο ποσοστό. Επιχειρώντας να ερμηνευθεί το εύρημα θα μπορούσε να υποστηρίξει κάποιος ότι επειδή είναι τόσα τα προβλήματα με τις ασάφειες του αναλυτικού προγράμματος, και τα προβλήματα σχετικά με τη διδακτική πρακτική που συναντούν σε καθημερινή βάση, κάθε προσπάθεια που τους βοηθά να θεωρείται καλοδεχούμενη.

Σχολιάζοντας τα ευρήματα στην ερώτηση που αναφέρεται στην αύξηση της αίσθησης συνεργασίας με το σύμβουλο, θα πρέπει να τονιστεί ότι για την συγκριμένη ομάδα εκπ/κων η συνεργασία με το σχολικό σύμβουλο αφορούσε πάντα προσωπικές συναντήσεις και συζήτηση των προβλημάτων σε προσωπικό επίπεδο. Έχοντας υπόψη αυτή τη παρατήρηση θα πρέπει να θεωρείται αρκετά ικανοποιητικό το ποσοστό των θετικών απαντήσεων στο παραπάνω ερώτημα.

Τέλος από την αξιολόγηση των απαντήσεων στην ερώτηση ανοιχτού τύπου προκύπτει ότι οι εκπ/κοι πάλι επιλέγουν για επικοινωνία με το σύμβουλο μία πιο προσωπική επαφή, την αποστολή προσωπικού e-mail.

Συνεκτιμώντας τα παραπάνω ευρήματα, θα μπορούσε να υποστηριχθεί και παραμένει γι αυτούς σημαντικός παράγοντας η προσωπική επαφή, οι εκπ/κοι σήμερα είναι θετικοί στην αναζήτηση νέων μορφών επικοινωνίας και επιμόρφωσης, αναγνωρίζουν ότι οι ΤΠΕ παρέχουν δυνατότητες προς αυτή την κατεύθυνση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Βιβίτσου, Μ., Γκίκας, Α., Μηνάογλου, Ν., Κονετάς, Δ., Οικονομάκος, Η., Λαμπροπούλου, Ν., Παρασκευάς, Μ. (2007), Τα ιστολόγια ως εργαλεία συνεργασίας και μάθησης στο πλαίσιο της διαδικτυακής κοινότητας Ελλήνων εκπαιδευτικών του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου. Πρακτικά 4^{ου} Πανελλαδικού Συνεδρίου της Επιστημονικής Ένωσης Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας (ΕΕΕΠ) για την διάδοση των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση (www.eeep.gr), 6-7/10/07, Αθήνα.
2. Δαπόντες, Ν. (2008), Το Ιστολόγιο (Blog): Μόδα ή «παιδαγωγικό εργαλείο»; (Μέρος II) Διαθέσιμο:

- http://www.dapontes.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=271&Itemid=46 Τελευταία επίσκεψη: 26-1-10
3. Efimova, L. (2004), Discovering the iceberg of knowledge work: a weblog case. *Proceedings of Fifth European Conference on Organizational Knowledge, Learning and Capabilities (OKLC04)*, Innsbruck, 2-3 April 2004.
 4. Kearns, M. (2009), Network-Centric Advocacy. Διαθέσιμο : <http://www.network-centricadvocacy.net> Τελευταία επίσκεψη 3-1-2010
 5. Mager R (1997), *How to Turn Learners On, Without Turning Them Off* Atlanta, GA: Center for Effective Performance
 6. Makri, k., Kynigos,C. (2007), The role of blogs in studying the discourse and social practices of mathematics teachers. *Education technologies & society* 10 (1) 73-84.
 7. Sessums, C. (2006), Weblogging and teacher learning: getting the most out of the online social networks. Διαθέσιμο: <http://eduspaces.net/csessums/weblog/134953.html> Τελευταία επίσκεψη: 31-12-09
 8. Warlick, D. (2005). Four reasons why the blogosphere might make a better professional collaborative environment than discussion forums. Διαθέσιμο: <http://davidwarlick.com/2cents/2005/08/15/four-reasons-why-the-blogosphere-might-make-a-better-professional-collaborative-environment-than-discussion-forums/> Τελευταία επίσκεψη 27-1-2010
 9. White, N. (2006). Blogs and Community – launching a new paradigm for online community? Διαθέσιμο: <http://kt.flexiblelearning.net.au/tkt2006/edition-11-editorial/blogs-and-community—launc> Τελευταία επίσκεψη 25-1-2010

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- <http://sciences-thrace.blogspot.com>
- <http://www.sitemeter.com/?a=stats&s=s27cgotzar>
- <http://www.slideshare.net/cgotzar>